

MVO-Alliantie Noord Nederland

Programma 'Ambitie 2020'

om samenwerkend onze ambities te realiseren

voor een circulaire en inclusieve economie in Noord Nederland

Vastgesteld door Initiatiefgroep op 16-12-2015

Doel MVO-Alliantie Noord Nederland

Deze MVO-Alliantie staat voor een krachtenbundeling in het Noorden om zo samen te komen tot een versnelde ontwikkeling van een circulaire en inclusieve economie. In vier jaar tijd willen wij die versnelling op concrete punten bereiken – dat is onze ambitie voor 2020. Door aan te sluiten bij het programma 'Ambitie 2020' van MVO Nederland, laten we zien welke positieve resultaten het Noorden hier boekt.

De **krachtenbundeling** brengen wij tot stand door de publiek-private samenwerking die in het Noorden al sterk is, rond dit duurzaamheidsthema te concretiseren in een alliantie, die zorgt dat nieuwe en bestaande MVO-projecten zich verbreden in heel Noord Nederland. Zo ontstaat een vliegwiel voor de realisatie van de beoogde circulaire en inclusieve economie met alle innovaties die daar bij horen.

We nodigen ook overheden, kennisinstellingen en instanties uit om in deze samenwerking mee te gaan – ieder vanuit de eigen bevoegdheid, expertise, doelen en mogelijkheden. Juist de combinatie van publiek-privaat, van groot en klein, van denken en doen, zal veel kunnen opleveren. Hoe meer diversiteit, hoe sterker ons vliegwiel !

Regionale MVO-platforms in het Noorden

We verwachten dat in het programma Ambitie 2020 van onze MVO-Alliantie regionaal vanuit allerlei organisaties en bedrijven projecten worden uitgevoerd, kennis wordt gedeeld, onderzoek wordt gedaan en innovatieve oplossingen worden ontwikkeld. Ook dat daardoor de lokale en regionale samenwerking wordt versterkt. Zo zal deze krachtenbundeling ook tot meer duurzame samenwerkingsvormen kunnen leiden en tot een meer integrale aanpak van people-planet-profit issues. Daarmee worden de kennisdeling en kennisontwikkeling rond stappen naar een meer circulaire en inclusieve economie en samenleving versterkt. Door die samenwerkingsvormen een belangrijke plaats in het programma en de communicatie van de MVO-Alliantie Noord Nederland te geven, drukken we onze ambitie uit om in het Noorden in en na 2020 meer lokale/regionale MVO-platforms actief te laten zijn.

MVO Nederland – Ambitie 2020 (zie www.MVONederland.nl)

De MVO-Alliantie Noord Nederland is een clustering van organisaties in het Noorden die, geïnspireerd door het programma Ambitie 2020 van MVO Nederland, daar als regionaal cluster bij willen aansluiten om zo samen de door hen geformuleerde ambities te realiseren. Zo kunnen we putten uit de kennis en ervaring van andere bedrijven en organisaties in Nederland en ook nationaal onze kennis en ervaringen delen en laten zien. Doordat MVO Nederland actief promotor is van deze ambities bij de regering en

ministeries, maar ook in Europees verband, worden mogelijkheden en zichtbaarheid vergroot. Bovendien kunnen we zo gebruik maken van de instrumenten en mogelijkheden die MVO Nederland rond het programma Ambitie 2020 biedt. Onderdeel daarvan is de digitale community of practice waarin een eigen omgeving voor onze MVO-Alliantie zal worden gecreëerd.

Wat is er nodig voor een circulaire, inclusieve economie?

Zonder uitpuittend te willen zijn noemen we een aantal bakens waar we onze ambities op willen richten:

- **Een circulaire economie vraagt om CO2 reductie en een gezond ecosysteem**
 - door snellere omschakeling van fossiele naar schone energiebronnen
 - door slimmere mobiliteit (fysiek en ict)
 - door innovatie van producten en processen gericht op cradle-to-cradle , vermindering energie- en waterverbruik, minder verbruik/alternatief voor grondstoffen, minder restafval en minder vervuiling van milieu.

- **Een inclusieve economie vraagt om werk en/of deelname van alle inwoners, voldoende ontwikkelmogelijkheden en een gezond leefklimaat**
 - werkgelegenheid en arbeidsparticipatie – ook van lager geschoolden en mensen met beperkingen
 - laagdrempelige ontwikkelmogelijkheden en nieuwe manieren van leren
 - investering in human talent – ook over de grenzen van de eigen organisatie heen
 - vergroten van de mogelijkheid om met werk een eigen inkomen te verdienen en zo zelfstandig in de maatschappij te kunnen functioneren

- **Innovatie van techniek, systemen en processen, maar ook van arbeid en van de sociale context is nodig.**
 - succesvolle innovatie vraagt 25% techniek en 75% sociale innovatie!
 - meer ondersteuning voor (kleinschalig) zelfstandig ondernemerschap
 - meer diversiteit en zelforganisatie binnen bedrijven en maatschappelijke organisaties
 - toegankelijke en gebruiksvriendelijke (informatie)systemen

- **Bewustwording en imagoverbetering is nodig om de juiste mensen te motiveren om hier in het Noorden samen te werken aan de realisatie van de ambities voor 2020 en Nederland/de EU te laten zien hoe ver wij al zijn.**
 - iedereen in het Noorden moet zich bewust worden van de problemen die door de oude economie zijn ontstaan en hoe we die met de nieuwe, circulaire en inclusieve economie kunnen oplossen. Sommige oplossingen liggen ver weg, maar we moeten weten wat we nu, de komende 4 jaar concreet kunnen doen en op welke manier dat gaat helpen.
 - Het imago van Noord Nederland kan meer geprofileerd worden op basis van de circulaire, innovatieve, inclusieve economie. We kunnen ons positioneren als voorbeeldregio voor de economie van de toekomst.

Complexe zaken vertalen naar simpele, concrete en (in 3-4 jaar haalbare) ambities

De MVO-Alliantie is niet de oplossing voor alles. De drijfveer voor onze alliantie is dat we kunnen laten zien dat vanuit bestaande initiatieven op verschillende plaatsen in Noord Nederland een beweging kan ontstaan die effect heeft. Er zijn al veel van die initiatieven – op allerlei schaal- en er zullen er nog vele volgen. Dat is juist de kracht in de nieuwe netwerk-samenleving waarmee de publiek-private samenwerking tot betere en snellere resultaten kan leiden die aansluiten bij wat de burgers in meerderheid graag willen.

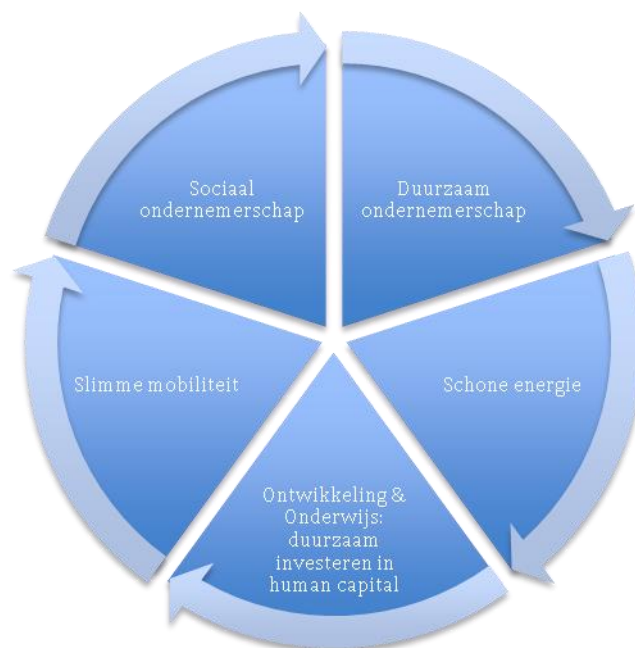
We onderschatten de complexiteit niet. Maar willen niet blijven rond zwemmen in stroperige systemen. Daarom maken we keuzes waarmee we onze ambities zichtbaar en realiseerbaar kunnen maken. Dat gaat stapsgewijs, maar wel doelgericht.

De NIA-agenda en de Noordelijke speerpunten

We willen ook geen discussies overdoen, maar ons voegen naar goede ideeën en kennis die anderen al vertaald hebben in beleid en plannen. Noord Nederland heeft in de afgelopen jaren met veel partijen gewerkt aan de NIA agenda. Daarbij zijn prioriteiten gelegd en keuzes gemaakt voor Noordelijke speerpunten. Daar sluiten we dan ook graag bij aan – zo kunnen we immers krachten bundelen. Maar we zien wel dat de NIA agenda op een aantal punten nog uitwerking behoeft. Met name aan de ‘people’-kant. En dat in de bewustwording en communicatie nog meer moet gebeuren voordat burgers en bedrijven in Noord Nederland trots kunnen zijn op wat er allemaal hier in het Noorden gebeurt.

Zo kiezen we voor een vierjarenprogramma met vijf programmaliijnen. Een soort “schijf van vijf” voor de gezonde toekomst van Noord Nederland!

De Schijf van vijf voor een sociale en duurzame toekomst

Zo'n 'schijf van vijf' is een communicatiemiddel. Het is niet een ordeningsinstrument. Maar door de keuze van deze vijf thema's kunnen we wel alle voorziene projecten onderbrengen – ook al zijn er natuurlijk allerlei overlappingen.

In elke schijf kiezen we voor een/een paar pilotproject(en) die na evaluatie op impact breder in het Noorden toegepast kunnen worden.

We begeleiden dit met een gerichte communicatie-campagne om resultaten en doelen zichtbaar te maken en het Noorden als sociale en duurzame regio te promoten.

Bij de start kunnen we al een paar pilot-projecten noemen die in de voorbereiding naar voren kwamen en waar de planvorming al spontaan is begonnen:

Sociaal ondernemerschap	Social enterprises als middel voor nieuwe werkgelegenheid voor lager geschoolden	Arbeidsmarktregio Assen-Groningen met AssenvoorAssen e.a.
Duurzaam ondernemerschap	Noorden - Koploper in duurzaamheid : bedrijven krijgen advies en ondersteuning om MVO in hun praktijk toe te passen. Zij krijgen dan een MVO-certificaat van de MVO-alliantie en delen onderhouden hun kennis in lokale/regionale MVO-platforms	Combinatie van vervolgprojecten op het Friese Koploperproject met (landelijke) Rabo-Challenge en de eigen platform-ambitie van de MVO-alliantie. Stimuleren met MVO-certificaten en borgen van lokale/regionale MVO platforms.
Slimme mobiliteit	Het 'slim bereikbaar' programma wordt vervolgd met een regio-project dat zich richt op werkgevers en op lokale initiatieven	Nog in beraad
Schone energie	Hier zoeken we naar het verstevigen van de bestaande initiatieven, projecten en verbanden door samen de veelheid aan activiteiten en regelingen te vertalen naar een duidelijke Noordelijke stellingname mbt schone energie	Nog in beraad
Onderwijs en Ontwikkeling	Project de Groene Golf: Noordelijk beroeps - onderwijs laat leerlingen een MVOscan uitvoeren in	Er is al een pilot uitgevoerd bij het Drenthe College met de MVO-scan voor stagebedrijven. Op basis

	<p>hun stagebedrijven, neemt meer MVO op in de lesprogramma's en past de scan ook toe op de eigen instelling.</p> <p>VO en basisonderwijs kunnen in aangepaste vormen hier op aansluiten</p>	<p>hiervan hebben een aantal bedrijven al een MVO-certificaat gehad en zijn een aantal jongeren tot junior MVO-ambassadeur benoemd.</p> <p>Deze pilot wordt verbreed naar andere ROC's in 2016.</p>
Onderwijs en Ontwikkeling	<p>Begin 2016 start een onderzoek naar de mogelijkheden voor bibliotheken om een 'openbaar lifelong learning instituut' op te zetten waarin mensen van elkaar leren vanuit diverse leer-en informatievragen.</p>	<p>Er is samenwerking met OLLI (Osher Lifelong Learning Institute) in Auburn, Alabama, die dit reeds heeft opgezet en succesvol uitvoert.</p>

Een communicatiecampagne die de hele schijf van vijf ondersteunt:

Het idee is om een paar vooraanstaande zeer creatieve Noordelingen (reclamebureaus/mediadeskundigen) een plan te laten maken voor de profilering van Noord Nederland als circulaire, inclusieve economie en maatschappij waar ruimte en human talent goed gebruikt worden en het schoon en veilig leven is – ook in de toekomst.

De krachtenbundeling van de MVO-Alliantie Noord Nederland kan daarin benut worden om alle beschikbare communicatiemiddelen eenduidig te benutten om die boodschap over te brengen en te laten zien hoe er door Noorderlingen creatief en innovatief wordt gewerkt aan het realiseren van de haalbare ambitiedoelen en hoe je daar in je eigen bedrijf/omgeving ook zelf aan kunt werken.

De start van de MVO-Alliantie

Op 16 december komt de 'coalitie of the willing' voor de derde maal bijeen om de weg van een intentieverklaring (juni2015) naar een concreet plan voor het formuleren en realiseren van ambities voor 2020 af te sluiten. Vanaf 1-1-2016 start (volgens dit plan) de MVO-Alliantie Noord Nederland.

Alle personen/organisaties die in 2015 bij deze planvorming betrokken waren krijgen de uitnodiging om tot de MVO-Alliantie toe te treden. Ook nodigen we daartoe overheden en organisaties waarmee we graag in onze alliantie willen samenwerken. Wie participeert noemen we 'alliantie-partner'.

Partnercontract MVO-Alliantie Noord Nederland

Om die verbondenheid en samenwerking vast te leggen sluiten we een (simpel) partnercontract. Hier staat bv. in:

- Wij onderschrijven de Alliantie doelen en ambities voor 2020
- Wij leveren als organisatie/institutie een eigen bijdrage vanuit een eigen concretisering van (een van) die ambities

- Wij dragen bij aan de zichtbaarheid van het traject en de resultaten op de bereikte ambities, door gebruik te maken van onze eigen communicatiemiddelen en andere mogelijkheden om aan die zichtbaarheid bij te dragen.
- Wij participeren in een MVO-platform in onze omgeving en als dat er nog niet is, zijn bereid om daar samen met anderen mee te starten.
- We dragen bij aan de MVO-Alliantie in geld en/of natura voor zover dat past in onze eigen doelen, opdracht en ambities.

De partner geeft op al die punten zelf aan wat hij wil doen/bereiken en gaat dit als inspanningsverplichting aan.

De uitvoering – menskracht en middelen?

Als beweging beginnen we vanuit de inzet van de mensen die het idee voor deze samenwerkingsvorm omarmen. Zonder geld en zonder duidelijke structuur.

We willen geen nieuwe rechtspersoon of structuur oprichten, maar zien de alliantie als een tijdelijk samenwerkingsverband van diverse rechtspersonen met elk hun eigen structuur en werkwijze. Toch zullen er mensen moeten zijn die ervoor zorgen dat de samenwerking goed verloopt en tot resultaten leidt. Daarvoor is wel geld nodig – evenals voor de projecten die in de ‘schijf van vijf’ de komende jaren worden uitgevoerd. Die projecten koppelen we aan de organisaties die ze uitvoeren. We streven dus niet naar een uitvoeringsorganisatie voor de alliantie.

Het is een interessante reis waar we aan beginnen en ook bij de start hebben we wel wat reisleiding nodig om de reizigers bij elkaar te houden en de bestemmingen te laten bepalen. Daarom zorgt de stichting AssenvoorAssen voor het oprichtingssecretariaat en de verdere inzet van de voorbereidingsgroep voor de startactiviteiten. Een student van de Hanzehogeschool zal als afstudeerproject de alliantiepartners interviewen en het maken van de partnerafspraken ondersteunen.

Wie zijn er in 2015 al bij de route naar de MVO-Alliantie betrokken?

MVO-organisaties:

- MVO Nederland
- MVO-platform Assen met lokale overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties / stichting AssenvoorAssen/De Uitdaging
- Milieufederatie Drenthe
- Educohof Emmen (ism Stenden Hogeschool)
- Green Drinks ZuidOost Drenthe
- Noorden Duurzaam
- Groningen 3PO
- PMOG Groningen
- De Uitdaging (met diverse lokale stichtingen in het Noorden)

Werkgevers/werknemers/bedrijven:

VNO-NCW Noord
 MKB Nederland Noord
 Noordelijke Partnerbedrijven van MVO NL
 Ecostyle
 Distrivers

Ssentia Development (MVO-opleidingen en workshops)
Dzyzzion (MVO-advies/uitvoering Koploperprojecten)

Medewerkers van overheden/overheidsdiensten:

Provincie Friesland

Provincie Drenthe

Gemeente Assen

WerkpleinBaanzicht

Alescon

Gemeente /UWV Groningen

Mobiliteitsprojecten 'Slimmer bereikbaar' Assen, Groningen, Leeuwarden

DuurzaamDoor (RVO)

Open uitnodiging

Er staat tijdens de hele vierjaren periode een open uitnodiging voor andere organisaties/bedrijven/netwerken die onze ambities delen en een bijdrage willen leveren aan onze gezamenlijke doelstelling en de beoogde resultaten. Ook overheden, kennisinstellingen en instanties kunnen aansluiten bij de MVO-Alliantie waar dat past.

Betrokken personen

Maar het staat en valt toch altijd met actieve personen. De volgende personen zijn in 2015 aanwezig geweest op de bijeenkomsten die tot de start van de MVO-alliantie hebben geleid:

- Henk Mathijssse (oud-wethouder Assen / consultant PBLQ / voorzitter Denktank MVO Drenthe)
- AnneJan Zwart (oud-bestuurslid MVO NL, lid RvT Noorden Duurzaam, directeur Ecostyle/Ecommunitybox en voorzitter deskundigenpanel SNN- OPEFRA)
- Elly Pastoor (oud wethouder Groningen en voorzitter RvT Noorden Duurzaam)
- Sjoerd Wind (VNONCW Noord)
- Arjan Schonewille (directeur WerkpleinBaanzicht)
- Reinder Hoekstra (directeur Milieufederatie Drenthe)
- Valerie Kort (programmameider Miliefederatie Drenthe)
- Sandra van Gaalen (MVO Nederland – people)
- Erik Wijnhof (directeur Distrivers)
- Toine Straatman (bestuur en projecten AssenvoorAssen)
- Hans de Willigen (voorzitter Raad van Advies Stichting AssenvoorAssen en partner REIN Advocaten en Adviseurs)
- Martin Dijkstra (Mobiliteitsregisseur Assen slim bereikbaar)
- Erik-Jan Kreuze (partner Afier Accountants en raadslid Hoogeveen)
- Age Knol (provincie Friesland/duurzaamheid en Koploperprojecten)
- Jaap de Vries (Dzyzzion)
- Harriët Hof (Educohof / gemeente Emmen)
- Geert Huitema (Green Drinks ZuidOost Drenthe)
- Rob Staal (MVO-platform Emmen i.o.)
- Jacob Bruintjes (oud-wethouder Borger / demografisch adviseur)